

ПОЛЗАТА ОТ ПЧЕЛИТЕ

АЛЕКСАНДРИНА ГАНЧЕВА

ВИСШЕ УЧИЛИЩЕ ПО АГРОБИЗНЕС И РАЗВИТИЕ НА РЕГИОНИТЕ - ПЛОВДИВ

В тази статия ще спрем вниманието си върху един от най-важните и доходни отрасли в селското стопанство – пчеларството. Ще говорим за ползата от пчелите, тяхната роля в развитието на селскостопанския отрасъл, процеса на опрашване, ценните качества на пчелните продукти и за това, дали е възможен един свят без пчели.

Ключови думи: *пчели, опрашване, селско стопанство, мед, прашец, прополис, апитератия, растения,*

Опрашването е първата необходима стъпка за получаване на реколта от плодове, зеленчуци, ядки и семена. Доказано е, че опрашването от пчелите дървета и растения дават значително по-голяма реколта. Броят на пчелните посещения върху растението оказва влияние върху качеството на плода, който трябва да бъде получен.

Пчелите са биологично важен и ценен ресурс за опрашване в селското стопанство. По пътя на опрашването те играят съществена роля в живота и развитието на стотици хиляди културни и диворастящи растения. Екологичната им роля се изразява в това, че по донесения прашец днес може да бъде установено какъв е процентът на замърсяванията в различните райони по света. Пчелите са социални същества. Те живеят и работят заедно в големи групи. Приспособими в градска среда, пчелите могат да събират храна (прашец) от широк спектър от растения в градински паркове и т.н. Нуждаят се от големи количества нектар и цветен прашец, за да отглеждат малките си, и посещават множество цветя, за да се сдобият с тези хранителни продукти. Размерът на тялото им, им дава възможност да опрашват цветя с много различни размери и форми. Колкото по-голямо е разнообразието на цъфтящите растения, толкова по-голям е и броят на пчелните видове, които могат да бъдат привлечени.

Пчелите са важна част от възпроизводителния процес при цветя, плодове и зеленчуци. Те спомагат за намаляване на броя на много насекоми вредители, като се хранят с тях, както и за увеличаване на добивите на много тропически култури. Овощни дървета, като авокадо, портокал, макадамия, са примери за опрашвани от пчелите растения.

Медоносните пчели са най-активни при температура между 60 градуса F (16 градуса по Целзий) и 105 градуса F (41 градуса по Целзий).

Опазването на популацията на медоносните пчели е от жизнено важно значение за развитието и просперитета на селското стопанство. Добивите от кръстосано-опрашващите се културни растения се повишават значително, вследствие от опрашителната роля на полезните насекоми. По същия начин, медоносните пчели опрашват некултивирани плодове, ядки и семена, служещи за храна на животните.

В агроecosистемата опрашителите са от съществено значение за овощната градина. Дървета като върба и топола се нуждаят от опрашване. От тук следва, че пчелите имат огромен принос за запазването и разрастването на нашите гори. Горите, в световен мащаб, имат безценна екологична стойност. Те предотвратяват ерозията на почвата, наводненията и осигуряват местообитание за огромен брой растителни и животински видове. Пчелите имат важна роля в опазването на горите, и защитават не само жизнената им опрашителна функция, но те могат да събират реколтата от дърветата, без да ги унищожават.

От икономическа гледна точка, пчелите остават най-важните и ценни полинатори на търговски култури по целия свят, тъй като те са на разположение през целия вегетационен период, те опрашват широк спектър от култури.

Животът на пчелите е тясно свързан с цветните растения. Те им дават основните хранителни вещества – нектар и цветен

прашец, както и мана, медена роса, пчелен клей и плодови сокове.

За получаването на един буркан мед, трябва да бъде събран нектар от най-малко 10 милиона цветя.

Медът и прополисът (лепкав смолист материал, който пчелите събират от дървета и растения) имат значителни антибактериални свойства. Пчелното млечице (вещество, което се отделя от жлези в главата на пчелата работничка и се използва за храна на потомството) е заредено с витамини и има широко приложение в чужбина. Цветният пращец има високо съдържание на протеин и може да се използва като хомеопатично лекарство за сезонни алергии.

Апитерапията е използването на пчелни продукти за лечение на нарушения в здравето. Дори отровата на пчелите играе важна роля тук – лечение с пчелно ужилване. Използването ѝ дава резултат при пациенти, които страдат от артрит и възпалителни процеси в организма.

Само си представете един свят без боб, домати, лук, моркови... и стотици други зеленчуци, маслодайни семена и плодове, зависими от опрашването на пчелите. Човешката дейност или изобретателност никога няма да може да замени дейността на пчелите, която въпреки всичко до голяма степен се приема за даденост. Пчелите опрашват около една шеста от цъфтящите растителни видове в света и около 400 от селскостопанските растения. Недобре опрашените растения произвеждат по-малко количество, често некачествена продукция, дават по-малка реколта от семена, а това се отразява върху качеството, наличността и цената стойност на продуктите. Културите, опрашвани от пчели, добиват по висока ценова стойност. Колкото по-зависима е от полинаторите една култура, толкова по-висока е цената на продукцията ѝ.

Изчезването на пчелите би означавало крах на естествената екосистема. Това би причинило страдания не само на растенията, но и на зависещите от тях животински видове.